

بسم الله الرحمن الرحيم

جُستاری در
زیبایی‌شناسی و معناشناسی
قرآن کریم
(جلد ۱)

پدید آورندگان:

محمد صدیق سپهری‌نیا

لیلا اسداله‌ئی

نظارت علمی:

دکتر امیر محمود کاشفی

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

سرشناسه : سپهری‌نیا، محمدصدیق، ۱۳۶۱ -
 عنوان و نام پدیدآور : جستاری در زیبایی‌شناسی و معناشناسی قرآن کریم / پدیدآورندگان محمدصدیق سپهری‌نیا، لیلا اسداله‌ئی؛ نظارت علمی امیرمحمود کاشفی.
 مشخصات نشر : تهران: گیوا، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری : ج ۲.
 شابک : دوره 7-348-451-600-978 : ج 4-349-451-600-978
 وضعیت فهرست نویسی : فیفا
 مندرجات : ج ۲. زیبایی‌شناسی و معناشناسی حروف سوره‌ی الرحمن با تکیه بر آواشناسی.
 موضوع : زیبایی‌شناسی در قرآن
 شناسه افزوده : اسداله‌ئی، لیلا، ۱۳۶۹ -
 شناسه افزوده : کاشفی، امیرمحمود، ۱۳۳۸ - ناظر
 رده‌بندی کنگره : BP۱۰۴ ۱۳۹۶ س ۲/۹۷
 ۱۵۹/۲۹۷ : ۵۰۳۰۸۵۳ : شماره کتب‌آشنا سی

آدرس: میدان انقلاب، ابتدای کارگر جنوبی، نبش کوچه مهدی‌زاده،
 پلاک ۱، طبقه ۴، واحد ۵، پ.ن: ۴ ۲۳۲ ۶۶-۰۲۱، ۶۶۱۲۳۸۸۰-۰۲۱

عنوان کتاب :	جستاری در زیبایی‌شناسی و معناشناسی قرآن کریم (جلد ۱)
مولفان :	محمدصدیق سپهری‌نیا / لیلا اسداله‌ئی
نظارت علمی :	امیرمحمود کاشفی
ناشر :	انتشارات گیوا
ناظر فنی :	سیده محبوبه حسینی
صفحه‌آرا :	آدینه کبرایی
طراحی جلد :	یکتا شیرکوند
سال و نوبت چاپ :	۱۳۹۷ / اول
شمارگان :	۱۰۰۰
شابک دوره :	۹۷۸-۶۰۰-۴۵۱-۳۴۸-۷
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۴۵۱-۳۴۹-۴
قیمت :	۱۶۰,۰۰۰ ریال
وب سایت :	www.givabook.com

حق چاپ محفوظ است و هرگونه کپی‌برداری پیگرد قانونی دارد.

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار مولفان
---	-----------------

مقدمه و کلیات

۹	مقدمه و کلیات
۱۱	مقدمه
۱۴	هدف، انگیزه و جرای کتاب
۱۶	مطالعات آوایی پیشینیان
۲۴	نگرش ساختاری آوایی در تفاسیر قرآن
۲۵	پیشینه‌ی مطالعات زیباییان پیرامون تحلیل آوایی قرآن

فصل اول: سخنی درباره‌ی زیبایی شناسی و معناشناسی

۳۱	درآمد
۳۱	زیبایی شناسی
۳۸	دیدگاه‌هایی درباره‌ی زیبایی
۴۰	انواع زیبایی شناسی
۴۴	معناشناسی
۴۷	گذری بر انواع مکاتب معناشناسی
۴۹	انواع معناشناسی
۵۲	نقش حروف در زیبایی شناسی و معناشناسی

فصل دوم: ابزارهای زیبایی شناسی و معناشناسی

۵۷	مفهوم ساخت
۵۸	ساخت‌گرایی
۶۰	ساخت‌گرایی در ادبیات عربی
۶۱	زبان ادب
۶۲	برجسته‌سازی ادبی
۶۳	هنجارگریزی
۶۶	قاعده افزایی
۷۳	هنر و پیوند آن با قرآن
۷۴	اعجاز قرآن
۷۵	اعجاز بیانی
۷۵	گزینش کلمات

۷۹	عدم ثقل در واژگان قرآنی.....
۸۰	ترکیب واژه‌ها بر اساس لطافت‌های موسیقایی و معنوی آن‌ها.....
۸۲	سبک و شیوه‌ی بیان.....
۸۴	نظم آهنگ یا موسیقی قرآن.....
۸۸	واژه‌های دال بر موسیقی.....
۸۹	تناسب لفظ با معنا.....
۸۹	نوع رابطه‌ی لفظ و معنا.....
۹۱	موسیقی در اصطلاح این رساله.....
۹۳	موسیقی کلمات.....
۹۷	اسباب معنوی م.....

فصل سوم: آواشناسی

۱۰۱	ساختار آوایی.....
۱۰۳	نقش مخارج و صفات تروفا بر معنا.....
۱۰۵	نحوه تولید صوت‌ها در دستگاه سمرتی نسان.....
۱۱۵	تحلیل آوایی.....
۱۱۹	منابع و مآخذ.....

قرآن کریم از وجوه مختلف معجزه است. یکی از آن‌ها اعجاز بیانی است. اعجاز بیانی یعنی آنچه که مربوط به جنبه های ظاهری و ساختاری الفاظ قرآن کریم می شود. این وجه از اعجاز، ابعاد گوناگون دارد؛ از جمله ی آن ابعاد، بعد زیبایی شناسی و معنا شناسی حروف و الفاظ به کار رفته در قرآن است که مبتنی بر ظرافت، لطافت و بداعت موسیقی سحرآمیز واژگان قرآن می باشد. تکنیک های زیبای ادبی و ساختار های گوناگون زبانی و موسیقایی به کار رفته در قرآن کریم آنچنان مسحور کننده و شگفت آور است که در هر زمان می توان از زاویه ای متفاوت به آن نگریست و از دریای شگفتی های آن چند قطره ای نوشید. رویکرد شکل گرایان و ساختارگرایان به متن از جمله روش هایی است که می تواند به ما در شناخت برخی از ابعاد گوناگون زیبایی های لفظی و معنوی قرآن کریم یاری رساند.

بر همین اساس، رفهان بر آن شدند تا دو جلد کتاب را تدوین نمایند، جلد اول مقدمه ای کلی بر زیبایی شناسی و معنا شناسی قرآن کریم و جلد دوم به صورت جزئی به سوره الرحمان اختصاص یافته است. در جلد دوم حروف با توجه به صفات که در آن ها به کار رفته است، به پنج دسته از حروف قوی ترین به ضعیف ترین تقسیم می شوند که به نام شماری این حروف در هر یک از بخش های پنج گانه ی سوره ی الرحمن، منجر به کشف ارتباط بین این حروف و مفاهیم و مضامین هر یک از این بخش ها می گردد. حروف سوره با تکنیک های فنی زیبایی همراه گشت که با معنی آیات به صورت جزئی و مفهوم سوره به صورت کلی هماهنگی و سازگاری دارد. این حروف سوره به ایناد است ضرب آهنگ با گام های موسیقایی زیبایی شده است که از گزینش دقیق حروف و کلمات و پیوند و هماهنگی این حروف و حرکات آن ها ناشی می شود. پروردگار جهانیان، خداوند رحمان، ضرب آهنگ را برای تقویت کیفیت تعبیر و بهره مندی مخاطبان از زیبایی بیان به کار گرفته است و در این راه اغراض ادبی را با اغراض فنی در آمیخته است و تناسب اصوات و همخوانی آن ها را برای ترسیم صور معانی در خیال و تحریک حساسات و عواطف انسان های خرد بین به کار گرفته است. جلد دوم کتاب حاضر ضرب آهنگ و موسیقی سوره ی "رحمن را از خلال تجمعات صوتی، تکرار حروف، کلمات و حرکات و درواقع هم حرفی صامت ها و هم آریه صوت ها بررسی کرده است تا محدوده ای خاص را برای هر حرف در انتقال معانی مختلف مشخص گرداند.

و ما توفیقنا إلا بالله

سپهری و اسد اله ثی

زمستان ۱۳۹۶